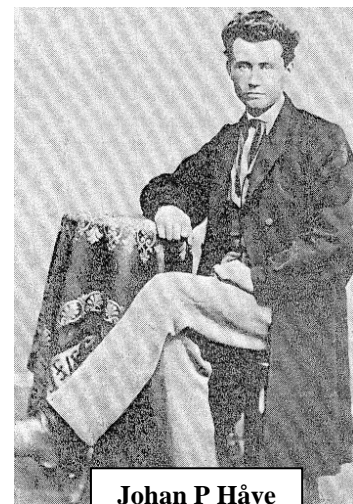

1842 Johan P Håve

Gjennom reklame på TV har vi alle blitt gjort litt kjent med Jacob Breda Bulls rike i Østerdalen, nemlig Rendalen. Her har kommunen virkelig satset og forsøkt å markedsføre bygda si gjennom diktingen til Jacob Breda Bull. Flere har ment at Breda Bull aldri ble noen stor forfatter, men det er likevel et faktum at mange har blitt glad i denne mannens måte å oppleve naturen på, gjenkjenne bygdeoriginaler og leve seg inn i de dype skogers og mektige fjellområders mystikk og spenning.

En av Jacob Breda Bulls flotteste bøker er "Knut Veum". Den handler om den unge læreren som kom til prestegården i Ytre Rendalen og ble lærer både i bygda og som huslærer for guttene til presten. Det er en enkel kjærlighetshistorie om den unge læreren som vinner alles hjerter og blir gift med den gjeveste jenta i bygda. Han gror fast, og finner sin livsoppgave der. Med sine gode evner kunne han ha kommet seg ut og "nådd langt", men gir avkall på det. Og der inne i skogene – dør han en vårkveld: *"Det kom som alt hos ham – stilt og uten større snakk"*.

Denne "Knut Veum" er identisk med stjørdalingen Johan Pedersen Håve fra gården Vestre Håve. Her ble han født den 4. november 1842 som sønn av Peder Johansen Håve og Sollaug Johnsdatter Storfløren. Han hadde 6 søsken, hvorav to utvandret til Amerika. Selv utvandret han på sin måte til Østerdalen. Etter en trolig lykkelig barndom uteksamineres Johan Håve fra Klæbu seminar, og han kommer som ung huslærer til presten Bull i Øvre Rendalen. Her ble han som et familiemedlem. Johan var meget interessert i sang og musikk. Han stiftet sangkor i Rendalen og dette optrådte i kirken ved gudstjenester tidlig på 1860-tallet, - en meget uvanlig foreteelse – noe helt nytt og ganske uhørt den gangen.

Johan P Håve

Gjennom sangkoret ble Håve kjent med Dorthea Høie. Jon Leirfall mener bestemt at det var henne Jacob Breda Bull tenkte på da han skrev "Eline Vangen"- som vår godeste Leirfall beskriver som en av de fineste jenteskikkelser i norsk litteratur. Johan Håve gifter seg med Dorthea i 1871 .- etter at hun hadde vært alvorlig syk. Etter en tid i Rendalen blir Håve tilsatt ved Koppang skole i Stor-Elvdal. Her fortsatte han sitt engasjement innenfor sang og musikk, og det er ikke få barn som har gått på musikk-skole hos Håve – han var langt foran sin tid hva gjaldt denne type "skole". Et uttrykk som gikk igjen i lange tider var: *"...gått på høyskole hos Håve..."*.

Johan P Håve døde i 1909 og ble begravet på Stor-Elvdal kirkegård, hvor det står en støtte over ham. Dorthea overlevde sin mann med 20 år. Hun bygde seg hus ved Koppang som hun kalte "Håves Minde". De hadde ingen barn – forklaringen til dette kan en kanskje finne i boka "Knut Veum". I boka gjenskapes en "badeepisode" oppe ved Harsjøen. Her hiver Kirsten Haug (allias Dorthea) seg uvørent ut i det iskalde vannet i en form for "kjærlighets sorg" da hun nettopp hadde fått rede på at Knut Veum (John P Håve) skulle forlate bygda for å studere til prest. Denne beskjednen fikk hun av en forbipasserende. Etter "badingen" fikk hun en eller annen form for underlivsbetennelse. Hun ble meget syk, og sykdommen førte nok til at hun aldri kunne få barn.

Johan P Håve var et sjelden flott menneske, som hans etterslekt den dag i dag kan være stolte av.